Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026 **Aanhangsel van de Handelingen**

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2949

Vragen van de leden **Maes** en **Ellian** (beiden VVD) aan de Ministers van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en van Asiel en Migratie over *de IOB evaluatie «Op zoek naar grip»* (ingezonden 21 augustus 2026).

Mededeling van Minister **Sjoerdsma** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking), mede namens de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Asiel en Migratie (ontvangen 7 september 2026).

Vraag 1
Bent u bekend met de conclusies van het rapport «Op zoek naar grip» van de Directie Internationaal Onderzoek en Beleidsevaluatie (IOB)?

Vraag 2
Bent u het eens dat de resultaten van het onderzochte beleid ronduit teleurstellend zijn, aangezien al op pagina 1 van het rapport te lezen is dat de bilaterale partnerschappen maar beperkt hebben bijgedragen aan het bereiken van de doelstellingen, en dat van interventies, bedoeld om de keuze van mensen om te migreren te beïnvloeden, zelfs geen enkel effect is vastgesteld?

Vraag 3
Als partnerlanden migratiesamenwerking inzetten als strategisch drukmiddel in de relatie met Nederland en de Europese Unie (EU), wat zouden wij daar als Nederland dan tegenover kunnen stellen?

Vraag 4
Waarom is Nederland terughoudend om andere beleidsterreinen (handel, consulair, veiligheid, circulaire migratie) in te zetten als strategisch drukmiddel of tegenprestatie, terwijl partnerlanden daar juist behoefte aan hebben?

Vraag 5
Wat is de reden voor de in het rapport beschreven terughoudendheid van Nederland met het verlenen van materiële steun aan partnerlanden, terwijl andere EU-lidstaten dat type steun wel bieden, bijvoorbeeld op het terrein van grensbeheer? En zou het kabinet dit willen heroverwegen of bekijken op basis van welke voorwaarden dit alsnog geboden zou kunnen worden?

ah-tk-20252026-2949
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2026

Vraag 6
Hoe kijkt u naar de gerealiseerde terugkeer naar Marokko? Ziet het kabinet kans voor de andere onderzochte landen om vergelijkbare onorthodoxe methoden te bedenken om terugkeer te realiseren en waar denkt u dan aan?

Vraag 7
Wat doet het kabinet om de doorlooptijd van nationaliteitsvaststelling – een kritieke succesfactor voor terugkeer – te versnellen bij met name problematische landen zoals Algerije, Irak, Tunesië en Nigeria?

Vraag 8
Wat zegt het dat, zelfs wanneer landen wel meewerken (snellere identiteitsvaststelling, meer laissez-passers), dit vaak niet doorwerkt in hogere terugkeercijfers? Hoe verklaart het kabinet dit?

Vraag 9
In hoeverre wordt terugkeer belemmerd door de eigen Nederlandse rechts- en asielketen (capaciteit vreemdelingenbewaring, juridische procedures, privacywetgeving die informatie-uitwisseling met partnerlanden bemoeilijkt)?

Vraag 10
Wat weerhoudt de Dienst Terugkeer en Vertrek (DTenV) ervan om met concrete streefwaarden voor terugkeer te werken?

Vraag 11
Zijn de juridische mogelijkheden voor terugkeer, die van invloed zijn op de uitvoering, door het ingaan van het EU-migratiepact verbeterd? Zo ja, wat is er dan precies verbeterd en zo nee, waarom niet? En biedt de Europese regelgeving (inclusief de terugkeerverordening) mogelijkheden die situatie verder te verbeteren? En als dat het geval is, waarom wordt daar dan nu nog geen gebruik van gemaakt?

Vraag 12
Wat gaat u doen om het fundamentele verschil van inzicht tussen de Ministeries van Buitenlandse Zaken en Justitie en Veiligheid over het belang van bescherming, dat blijkt uit de evaluatie, op te heffen?

Vraag 13
Waarom registreert de DTenV ongeveer de helft van de uitstroom als «zelfstandig vertrek zonder toezicht», zonder vast te stellen of mensen daadwerkelijk zijn vertrokken? En wat betekent dit voor de geloofwaardigheid van terugkeercijfers?

Vraag 14
Ervan uit gaande dat bij «zelfstandig vertrek zonder toezicht» een aantal mensen alsnog in Nederland blijft of naar een ander EU-land uitwijkt, wordt er nagedacht over maatregelen die dit risico verkleinen? En zo ja, aan welke maatregelen denkt het kabinet dan specifiek? En zo nee, waarom niet?

Vraag 15
Kunt u deze vragen beantwoorden voor het Commissiedebat van 9 september met de Minister van BHOS over de beleidsbrief van Buitenlandse Zaken waar het genoemde rapport op de agenda staat?

Mededeling

Naar aanleiding van schriftelijke vragen van de leden Maes (VVD) en Ellian (VVD) over de IOB evaluatie «Op zoek naar grip» (2026Z17140) wil ik u mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister van Asiel en Migratie meedelen dat de beantwoording hiervan meer tijd vergt. De schriftelijke vragen kunnen met het oog op een gedegen inhoudelijke analyse en interdepartementale afstemming niet binnen de gebruikelijke termijn worden beantwoord.
Dit najaar wordt de Kamer per brief geïnformeerd over inzet van het kabinet op het internationale migratiebeleid, waarbij de aanbevelingen van zowel IOB

als de AIV/AM worden meegenomen. Het streven is de antwoorden, volgend op deze brief, zo spoedig mogelijk aan uw Kamer te sturen.